

- спільна діяльність батьків і педагогів, що реалізує вимоги цілісного педагогічного процесу, де зачіпаються сторони розвитку дитини, сприяють гармонізації його особистості;

- використання різноманітних технологій організації діяльності дітей на заняттях, у грі, вільної діяльності за допомогою різноманітних засобів (спілкування з представниками різних національностей; усна народна творчість; художню літературу; гру, народну іграшку і національну ляльку; декоративно-прикладне мистецтво, живопис; музику; етнічні міні-музеї).

Література

1. Давидова О.І. Етнопедагогічний підхід в роботі дитячих садків / О.І. Давидова // Дитячий садок. Управління. - 2003. - № 19 (67). - С. 10.

2. Харисов Ф.Ф. Інтеграція національної культури і навчально-виховного процесу / Ф.Ф. Харисов : Автореф.дис ... д-ра пед. наук: 13.00.01. - Еліста, 1999. - 39 с.

УДК 373.2.016:796:004.5.031.42

РУСИН Н.М., РАТОЧКА Г.
Мукачівський державний університет

ІНТЕРАКТИВНІ ФОРМИ РОБОТИ ДИТСАДКА І СІМ'Ї З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Проблема здоров'я і його збереження в сучасному суспільстві стоїть більш ніж гостро. Як же потрібно виховувати дитину, щоб вона розуміла значимість здоров'я і вміла бережно до нього ставитися? Це завдання дорослим (педагогам і батькам) потрібно починати вирішувати з самих ранніх років життя дитини, вирішувати системно і спільно.

Останнім часом дійсно спостерігається зниження рівня здоров'я, збільшення кількості ослаблених дітей, схильних до швидкої втоми, збільшення кількості неорганізованих дітей, а так само сімей, які перебувають в соціально небезпечному положенні, діти в яких теж не відвідують дошкільні установи.

Для успішної та продуктивної роботи дитячого садка по залученню дошкільнят до здорового способу життя педагогам необхідно направляти діяльність батьків і в цьому напрямку забезпечувати взаємозв'язок в роботі з батьками вихованців. Відповідно до Наказу Міністерства освіти та науки визначено, що освітня діяльність, здійснюється в процесі організації різних видів дитячої діяльності (ігрової, комунікативної, трудової, пізнавально-дослідницької, продуктивної, музично-художньої, читання), а також в ході режимних моментів, в самостійній діяльності дітей і у взаємодії з сім'ями вихованців ДНЗ.

Сім'я для дитини - джерело громадського досвіду. Тут вона знаходить приклад для наслідування і тут відбувається її соціальне народження. І якщо ми хочемо виростити морально здорове покоління, то повинні вирішувати цю проблему "всім миром": дитячий садок, сім'я, громадськість.

В. Н. Шебеко зазначає, що фізичне виховання дошкільника базується на єдності мети, завдань, засобів, форм і методів роботи та направлено на

зміцнення здоров'я та фізичний розвиток дітей. Метою фізичного виховання є формування потреби у дітей в здоровому способі життя.

Роль батьків у фізичному вихованні дитини за підтримки дитячого садка полягає в готовності приймати допомогу і підтримку від фахівців дитячого садка в питаннях збереження і зміцнення здоров'я дитини, активної участі в створенні культурних традицій дитячого садка. Це означає, що важливою умовою успішної роботи з фізичного виховання та зміцнення здоров'я дітей, по формуванню у них потреби в здоровому способі життя є і те, що "здоровий спосіб життя" повинен стати стилем життя оточуючих їх людей, тобто педагогів і батьків. Насправді ж необхідність організувати роботу з батьками викликана не стільки потребою в наданні будь-якої допомоги дитячому садку з боку мам і тат, скільки турботою про індивідуальний розвиток дитини. Створення єдиного виховного середовища необхідне для розкриття потенційної можливості кожного дошкільника. Саме тому існує необхідність співробітництва, спілкування на рівних - така взаємодія педагогів і батьків, де жодна сторона не володіє правом вказувати і контролювати.

Успішність роботи педагога, пов'язана з постійними контактами з батьками і дітьми в більшій мірі залежить від уміння спілкуватися. При цьому провідна роль у спілкуванні педагога і батьків все-таки належить педагогу, так як саме він є професіоналом і офіційним представником освітнього закладу.

Ніщо так не зближує батьків, дітей і вихователів, як спільно проведені свята. Завжди весело і завзято проходить свято, присвячене Дню тат. У програмі змагань - естафети, конкурси, ігри, танці. Батьки беруть найактивнішу участь в цьому спортивному святі. Цей захід допомагає дорослим розкріпачитися, більш невимушено спілкуватися між собою і з вихователями. Батьки мають можливість спостерігати свою дитину серед однолітків, порівняти його фізичний розвиток з іншими дітьми. Діти ж відчувають радість і гордість від того, що їх мами і тата прийшли на свято не просто подивитися, а й повеселитися разом з ними. Спільні дозвілля і свята тісно зближують батьків і дітей, дають всім позитивні емоції і приємні спогади.

Непросто навчати дітей ігор з елементами спорту, але трохи фантазії і досить складна для малюків діяльність перетворюється в захоплюючу справу. Що для цього необхідно? Ігрова форма організації занять, які створюють сприятливі умови для оволодіння елементарними вміннями спортивних ігор (футбол, хокей, городки та ін.) Ігрова форма фізкультурних занять надає сенс фізкультурної діяльності дитини, допомагає їй встановити зв'язок між мотивом і завданням, розвиває ініціативу і самостійність, створює умови для неодноразового виконання рухів [1, с. 19].

С. І. Гуськов та Є. І. Дегтярьова розглядають як найбільш ефективну форму взаємодії з батьками які виховують дітей раннього віку є батьківські збори. Батьківські збори - дієва форма спілкування вихователя з батьками. Саме на зборах у вихователя є можливість організовано ознайомити батьків зі змістом та методами гри в умовах сім'ї і дитячого садка. [2, с. 24]. Ефективні і сімейні клуби. На відміну від батьківських зборів, в основі яких повчальна форма спілкування, клуб будує відносини з родиною на принципах

добровільності, особистої зацікавленості. У такому клубі людей об'єднує спільна проблема і спільні пошуки оптимальних форм допомоги дитині. Тематика зустрічей формулюється і запитується батьками. З метою виявлення запиту учасників і отримання додаткової інформації перед початком кожного засідання клубу проводиться анкетування.

Батьки, особливо молоді, мають потребу і в набутті практичних навичок виховання дітей. Їх доцільно запрошувати на семінари-практикуми. Ця форма роботи дає можливість розповісти про способи і прийоми навчання гри і показати їх.

Особливо чітко питання розглянуто Н. Ю. Савельєвою. З її точки зору, можна використовувати таку динамічну форму педагогічної пропаганди, як папки-пересувки. Вони допомагають при індивідуальному підході в роботі з сім'єю. У річному плані необхідно заздалегідь передбачити теми папок, щоб педагоги могли підібрати ілюстрації, підготувати текстовий матеріал.

Зустрічі за «круглим столом» розширюють виховний кругозір не тільки батьків, але і самих педагогів. Темі зустрічі можуть бути різними. Бесіду слід починати активістам-батькам, потім в неї повинні включитися психолог, лікар, дефектолог, вихователі, соціальний педагог, інші батьки. Ефективні «відкриті дні» батьків з переглядом і проведенням різноманітних занять у фізкультурному залі, на стадіоні, загартовуючи і лікувальних процедур, а також спільні фізкультурні дозвілля, свята.

Співпраця дитячого садка і сім'ї в питаннях фізичного виховання і зміцнення здоров'я дошкільнят проявляється також в анкетуванні і тестуванні батьків з питання виховання здорової дитини. Анкетування є однією з цікавих форм роботи з батьками. Воно допомагає краще пізнати дітей, інтереси їхніх батьків, зібрати думки і побажання про свою роботу. За результатами аналізу анкетних даних в кожній групі вихователями може бути створена картотека сімей вихованців, куди заносяться відомості про склад сім'ї, соціальне становище, взаємини батьків з дитиною, інтересах і хобі.

Надзвичайно важлива у вихованні дітей роль здорового способу життя сім'ї. Елементарні знання про складники здорового способу життя (раціональне харчування, дотримання режиму праці та відпочинку, достатня рухова активність, використання загартовуючи засобів, вміння правильно, без нервового напруження організувати свою поведінку) доступні вже самим маленьким дітям.

Підсумовуючи вищевикладене, можна зробити наступні висновки.

Фізичне виховання є однією з найважливіших частин системи виховання людини. У свою чергу, фізичне виховання як систему заходів, спрямованих на розвиток підростаючого організму дитини, її функцій, можна вважати пріоритетною для всієї виховної роботи з дітьми. У перші сім років життя у дітей формуються найважливіші рухові навички, закладаються основи здоров'я, створюються вирішальні передумови всебічного розвитку особистості. Особливу роль відіграє в цей час взаємодія педагогів і сім'ї (для педагогів - це професійно необхідні якості особистості, які підвищують рівень їхньої

педагогічної компетентності в організації роботи з сім'єю; для батьків же - достатній рівень педагогічної культури).

Література

1. Волошина Л. Н. Ігрові фізкультурні заняття / Л. Н. Волошина // Дошкільне виховання. – 2007. - № 5.
2. Гуськов С.І., Дегтярьова О.І. Про фізичному вихованні дошкільнят в зарубіжних країнах / С.І. Гуськов, О.І. Дегтярьова // Фізкультура і спорт. - 2008. - №4. - С. 22-25.
3. Савельєва Н.Ю. Організація оздоровчої роботи в ДНЗ / Н.Ю. Савельєва // Ростов н / Д : «Фенікс», 2005. – 464 с.
4. Шебеко В.М. Фізичне виховання дошкільнят. Практикум / авт.-упоряд. М.М. Єрмак, В.А. Шишкіна. – М. : Академія, 2009. - 160 с.

УДК 37.091.33

САВКО Т. І., МИХАЙЛОВА К. В.
Мукачівський державний університет

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ

Ранній вік – найвідповідальніший період в житті дитини. У цей час закладається фундамент майбутньої особистості, формуються основи фізичного і психічного здоров'я. Це період найбільш інтенсивного розвитку всіх органів і систем організму дитини, формування умінь та поведінки малюка.

Давньогрецький філософ Демокріт (бл. 460-370 рр. до н. е.) був високоосвіченою людиною. Головною метою виховання він вважав розвиток здібностей дитини (оскільки мислити навчає не час, а раннє виховання і природа), головним засобом виховання — переконання та привчання до праці, що, на його думку, виховує добродійність. Примус, наголошував філософ, виховуватиме у дитини багатознання, а не багатомисліє. Дітей слід привчати до свідомої діяльності змалку, адже без звички до праці вони не навчаться того, що найбільшою мірою визначає добродійність, - здатності соромитися.

Давньоримський філософ і письменник Марк Туллій Цицерон (106-43 рр. до н. е.) відмічав, що виховання слід розпочинати в ранньому дитинстві. Це сприятиме гармонійному розвитку людини. Дитину потрібно оберігати від зарозумілості у спогляданні божественної мудрості. Починаючи від Цицерона, Р.Декарта і до К.Ушинського, немає мислителя, який не торкався б аналізу прагнень і водночас не відчував труднощів цього аналізу. У найдосконалішій формі розробив учення про прагнення людської душі К. Ушинський, який тлумачив прагнення до свідомої діяльності як корінне прагнення людської душі [2].

Огляд історичних матеріалів дає змогу використати найцінніші надбання давніх мислителів щодо виховної діяльності матері в античні часи. Актуальними в сучасній педагогіці є їх настанови про систематичне навчання й виховання змалку, використання ігор і забав з урахуванням психологічних, вікових та індивідуальних особливостей дітей.

За переконанням Г. Домана, «основи інтелекту, освіченості людини, життєві перспективи загалом закладаються у перші дитячі роки. Цей період є

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>